

คำวินิจฉัยของ นายอูระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๕๑

วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาล

ปัญหาว่า สมาชิกสภาเทศบาลมีกำหนดเวลาการเป็นสมาชิกคราวละเท่าใด ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สมาชิกสภาเทศบาลให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละห้าปี ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้เลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทน แล้วแต่กรณี ให้เต็มตำแหน่งที่ว่างภายในกำหนดเก้าสิบวัน แต่สมาชิกสภาเทศบาลที่เข้ามาแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งคนแทน” ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หมวด ๘ ชื่อว่า สมาชิกสภาเทศบาลเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นประเภทหนึ่งด้วย และมาตรา ๒๘๕ วรรคห้า บัญญัติว่า “สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี” ดังนั้น ปัญหาที่ว่าสมาชิกสภาเทศบาลมีกำหนดเวลาการเป็นสมาชิกคราวละเท่าใด เห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้” ในเมื่อในบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มิได้มีบัญญัติเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาลไว้เป็นอย่างอื่น จึงต้องถือกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๘๕ วรรคห้า และกรณีมิใช่เป็นเรื่องการใช้กฎหมายย้อนหลังที่เป็นโทษแก่สมาชิกสภาเทศบาล เพราะหลักการตีความดังกล่าวใช้เฉพาะกรณีบุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาเท่านั้น ส่วนสำหรับกรณีนี้มิใช่เกี่ยวกับการที่บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญา จึงไม่อาจนำหลักการตีความกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับ เป็นเรื่องที่ถูกกฎหมายที่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ กฎหมายดังกล่าวจึงเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับมิได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า สมาชิกสภาเทศบาลมีกำหนดเวลาการเป็นสมาชิกคราวละสี่ปี

นายอูระ หวังอ้อมกลาง
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ